

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliarvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCLXXXI. ad annum MCCCXIV.

Parisiis, 1644

Epistolae Gregorii Papae X.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15974

EPISTOLÆ
GREGORII PAPÆ X.

Carissimo in Christo filio Michaeli Palæologo imperatori Græcorum illustri salutem & apostolicam benedictionem.

EXULTAT mater ecclesia renascentis prolis fecunditate iucunda. Exultat & iubilat, gaudenter attendens se drachmam deperditam inuenisse; immensam lætitiæ rore perfunditur, dum ruinas, quas in ea schisma multiplicarat antiquum, impleri per tuum aliorumque reditum ad ipsius ecclesiæ vnitatem sine stragis cuiusque periculo, solo pacis auctore præuio, intuetur. Exultamus & nos pastores, prout Domino placuit, vices gerentes in ea. Exultamus procul dubio in illo vero pastore, qui animam suam pro suis ouibus ponere non expauit. Ipsi vitulum labiorum exoluimus, de cuius non est dubium munere processisse, vt ouis quæ perierat sit inuenta, & reuixerit filius quem mors animæ, mors vtique grauior, occuparat. Occurrentes itaque tibi de regione dissimilitudinis redeunti, collo tuo brachiis paternæ affectionis accumbimus, & te solidæ caritatis osculo pressius osculamur. O vtinam tibi, fili, pateret ad plenum, cum quanto in his occurrit tripudio eadem ecclesia nuper in Lugdunensi Concilio congregata. O si voces psallentium inibi, Deumque flexis genibus & nudatis capitibus laudantium, præcipue prælatorum in tuis sonuissent auribus, & reuelata facie ipsorum oculos deducentes quasi aquarum exitus inspexisses, profecto prudenter aduerteres quod erant eorū lacrymæ tam excussi doloris indices, quam adeptæ lætitiæ proditrices. Nec minus intelligeres quam grati tui aduenerint nuntii, quam fuerint gratanter accepti, cum quanto etiam iubilo tua professio acceptata. Exulta igitur & tu, fili, exulta & lætare in eo qui est splendor lucis æternæ, diuinæ quædam emanatio claritatis: qui tuum sic animum suo lumine illustrauit, vt lumen veritatis intelligens, non solum redires ad illam, sed ad redeundum aliis dux & præuius effici mereris. Exulta & gaude talem ac tantum iam datum laboribus tuis effectum, vt & de tuo ad sinum vnitatis ecclesiasticæ reditu indubitatum expectare valeas premium, &

ANNO
CHRISTE
1274.

de aliis per te redeuntibus tibi plenioris debeat retributionis augmentum. Persta ergo, & quod cœpisti sollicitè cum omni diligentia & sollicitudine profequaris, efficacè pro posse daturus operam, vt nec in aliquibus eiusdem schismatis reliquiæ qualescumque supersint. Dei quidem perfecta sunt opera, & tu creatura illius Creatorem tuum in tam placiti consummatione operis pro viribus imitare, vt spei conceptæ de præmio res succedat, & præmissum debitum exhibitio regalis exoluat. Super his autem & aliis habitis circa præmissa processibus præfati tuæ celsitudinis nuntii, quorum tibi notior est virtus & probitas, ad te plenius reuertuntur instructi: quibus te non dubitamus fidem indubiam adhibere.

Datum Lugduni v. Kalendas Augusti, anno tertio.

*Andronico primogenito carissimi in Christo filii nostri Michaelis
Palæologi imperatoris Græcorum illustris salutem
& apostolicam benedictionem.*

HABES, fili, vnde Domino Deo tuo in vocem exultationis & confessionis erumpas. Exultes in eo, & fartearis humiliter tibi de immenso ipsius dono concessum, veræ fidei agnoscere veritatem, illam amplecti piis affectibus, & deuotis nobis missis affatibus confiteri. Hæc si corde contrito & humiliato spiritu recognoscens a cœptorum prosecutione sollicita non desistas, plura tibi salutaribus inhærenti studiis procul dubio ipse bonorum omnium dator adiiciet, perfectæ tandem retributionis præmium largiturus. Ideoque magnitudinem tuam monemus & hortamur in Domino Iesu Christo, quatenus in præmissis sic discrete scripsisti, tui genitoris inclyti laudabili proposito, nobis per eius & tuas expresso literas, constanter adhærens, totis viribus fatagas vt antiquati schismatis aboleantur omnino reliquiæ, sitque Latinorum & Græcorum vnitas perpetuis temporibus inconcussa.

Datum Lugduni quinto Kalendas Augusti, anno tertio.

Venerabilibus fratribus Ephesin. in Thracia Heraclia, Sarden. Ly-
dia, Nicomedia, Nicaea, Calched. Naupacti, Philadelphia, ^{anno}
Thessalonicen. Tyanorum, Heraclia Ponti, Iconii, Cavia, Cor- ^{Christi}
fien. Athenien. Rhodien. Philippen. Smyrnen. Serrarum, A- ¹²⁷⁴
mastrida, * Alania, Prusa, Maditorum, Abydi, Christianopo- ^{forte}
leos, Silibria, Mesembria, Apri, * Achiraus, Pigarum, & ^{Lyoe,}
Parii, Dydimothichi, Anastasiopoleos, Bizya, Cypsellorum, ^{forte}
* Garellae, Derci, Praeconesi, * Lopadia, Pergami, Melenai, ^{forte}
& Beria, metropolitibus & dilectis filiis archidiacono & uni- ^{forte}
uerso clero, aconomo, sacellario, protecdico, logotheta, castrisio, ^{forte}
referendario, didascalo, primicerio, ipominisco, ostiariis, & no- ^{forte}
tariis omnibus, nec non decano, archidiacono, diaconis, canto- ^{forte}
ribus, & lectoribus uniuersis, salutem & apostolicam benedi- ^{forte}
ctionem.

CARISSIMI in Christo filii nostri Palæologi Græco-
rum imperatoris illustris, & vestros nuntios & lite-
ras, tanto nimirum recepimus gratius, quanto procul du-
bio gratiora, & nostris acceptiora desiderii retulerunt.
Hoc est enim quod feruor zeli patrum sedis apostolicæ a
longis retro temporibus exquirebat, hoc est ad quod pro-
fundis anhelabat suspiriis, & totis conatibus suspirabat: ad
hoc noster inardescere animus: ad hoc semper amplius
accendebatur affectus, vt videlicet antiquo subducto
schismate vna esset columba Domini, formosa eius, perfe-
cta ipsius; vna quidem ecclesia Latinorum pariter & Græ-
corum, vnita in eiusdem veræ fidei & capitis vnitate. His
& vestra, vt scripsistis, vota ex intimis concurrebant. Ad-
stitit itaque his diebus, multiplicatis intercessoribus, vir-
tus Christi: qui vere testatur nos nihil posse facere absque
ipso. Adstitit benignus sapientiæ Spiritus, & prædicti prin-
cipis ac vestros animos misericorditer inspirauit, taleque
ac tantum dedit ipsius ac vestro ministerio desideratis ini-
tium, vt ipso ac vobis persistentibus, vt speramus, in idem-
tate propositi, consummationis celeris & perfectæ pro-
speritas indubie subsequatur speretur. Illi ergo laus, illi glo-
ria, illi actio gratiarum, qui vere lapis angularis parietem
vtrumque connexuit, & vtraque vnum fecit. Qui largitor
bonorum omnium tantam nobis & vobis largitus est gra-
tiam, vt nos in hæc tempora reseruarit, vt diem hunc nobis

ANNO
CHRISTO
1574.

videre concesserit; quem videntes sumus in immensum non indigne gauisi, ex immensitate gratiæ mensuram latitiæ metientes. Vos igitur fratres & filios monemus, rogamus, & hortamur in Domino Iesu Christo, in remissionem vobis peccaminum iniungentes, quatenus ad perfectionem solidam inceptorum totis viribus satagentes, eiusdem schismatis abolere studeatis omnino reliquias, abiicientes oves morbidas, ne gregem valeant contaminare dominicum, aut fidei a vobis nouiter agnitæ in vestris cordibus inficere puritatem. In his autem exequendis utilius, & efficacius adimplendis, eidem principi constanter & fideliter adhærete, ipsum fulcite consiliis, & auxiliis adiuuate. Decet enim vos prælatos præcipue, qui constituti estis in specula veritatis lumen aliis ostensuri, oberrantes de tenebris errorum educere, deuios in viam rectitudinis reuocare, vt vobis adimplentibus officii debitum, æterni plenitudine præmii vestrorum laborum exitus compleatur. Datum vt supra in proxima.

Abagha regi Tartarorum illustri gratiam in præsentia, quæ perducatur ad gloriam in futuro.

EXCELLENTIÆ tuæ literas & nuntios latores ipsarum, quorum alterum postmodum fors, vt dicitur, humana subduxit, ad nostram præsentiam venientes, vna cum sacro Concilio aduentus eorum tempore, in nostra præsentia congregato, in quo sic, vt per superstitis relationem intelligere poteris, principum & prælatorum multitudo copiosa & veneranda conuenit, cum animi latitia & vultus serenitate recepimus: & literis in communi perlectis, ac nuntiis ipsis benigne in omnibus quæ proponere voluerunt auditis, corde contrito & humiliato spiritu exorauimus, & exoramus Altissimum, vt ipse, qui est lux vera, omnem hominem venientem in hunc mundum illuminans, tibi & tuis sua pietate concedat sic semper in lumine vultus sui lumen veritatis agnoscere, quod in suis benelacitis ambulantes, ad exaltationem fidei Christianæ, vestramque salutem, indefesso proposito intendatis. Ceterum super iis quæ per nuntios & literas prædictas tua magnificentia intimauit, ante Christiani exercitus ad transmarinas partes aduentum disposuimus ad tuam præsen-

Zzz iij

tiam legatos nostros, prout opportunitas permiserit, destinare, qui & magnitudini tuæ ad illa plene respondeant, & te nihilo minus ad alia, quæ, si aures illis exauditionis præstiteris, tuam tuorumque salutem & vtilitatem communem respicient, solerter inducant.

Datum Lugduni tertio Idus Martii, anno tertio.

CONSTITVTIONES
A GREGORIO PAPA DECIMO
IN CONCILIO LVGDVNENSI
GENERALI SANCITÆ.

*Gregorius episcopus seruus seruorum Dei vniuersis Christi fidelibus
præsentes literas inspecturis salutem, &c.*

Infrascriptas constitutiones nuper in generali Concilio Lugdunensi & post super certis articulis duximus promulgandas, quibus vniuersos vti volumus, & mandamus in iudiciis, & in scholis ipsasque sub suis titulis inferi, prout exprimitur super eis.

I.

De summa Trinitate, & fide catholica.

GREGORIVS decimus in generali Concilio Lugdunensi fidei ac deuota professione fatemur, quod Spiritus sanctus æternaliter ex Patre, & Filio, non tamquam ex duobus principiis, sed tamquam ex vno principio, non duabus spirationibus, sed vnica spiratione procedit. Hoc professus est hæcenus, prædicauit, & docuit, hoc firmiter tenet, prædicat, profitetur, & docet, sacrosancta Romana ecclesia, mater omnium fidelium, & magistra, hoc habet orthodoxorum patrum atque doctorum Latinorum pariter & Græcorum incommutabilis & vera sententia. Sed quia nonnulli propter irrefragabilis præmissæ ignorantiam ve-